Leto LVIII. Številka 108. V Ljubljani, v četrtek 14. maja 1925. Cena Din 1·50

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit á 2 D, do 100 vrst 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravništvo: Knaflova ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Izmenjava kulturnih dobrin

V torek smo poročali o gostovanju ljubljanske drame v Beogradu. Naša drama igra v Beogradu Cankarjevo «Pohujšanje», Zupančičevo «Veroniko» in Golarjevo «Vdovo Rošlinko». Mi smo prepričani, da bodo naši umetniki dostojno reprezentirali slovensko dramatsko umetnost in da bodo tudi umetnice same prepričale beograjsko občinstvo o pomembni višini kulturnega ustvarjanja v Sloveniji.

Gostovanje bo živa propaganda za slovensko umetnost za lepo knjigo, za naše posebno kulturno življenje. Mi želimo, da naši umetniki razvnamejo prestolniško občinstvo in mu vlijejo globlji interes za naše kulturno ustvarjanje. *Če bi šlo po našem bi moral vsak Srb in Hrvat v skupni naši državi čitati slovenske knjige in jih vzljubiti, kakor čitajo danes s posebno nežnostjo Hrvati svoje zagorske pokrajinarje! Ne gre za naslov pokrajinske ali nacijonalne umetnosti, pač pa za njeno vsebino, za bistvo.*

Če danes še ni te ljubezni med Srbi in Hrvati za našo knjigo in za našo umetnost, kdo je temu kriv? Ali morda Srbi ni Hrvati? To je plehko očitanje, ki nič ne zaleže! Krivi smo sami, ki ne vršimo dovolj intenzivne propagande za svojo umetnost! Razven tega smo se politično v zadnjih letih tako nesrečno zakrknili, da smo izzvali med Srbi in Hrvati upravičeno nezadovoljstvo. To nezadovoljstvo se zrcali tudi v kulturnih odnošajih s Slovenci.

Pa vrnimo se h gostovanju! Našemu gostovanju sledi gostovanje beograjske drame v Ljubljani. *S tem položimo temelj bodočemu intenzivnemu izmenjavanju kulturnih dobrin med Srbi in Slovenci, med Beogradom in Ljubljano.*

Ta izmenjava kulturnih dobrin ima globlje ozadje. Kdo je med Slovenci činitelj, ki je doslej z vsemi silami omejeval to izmenjavo in jo poizkušal zapreči̇ti?

Odgovor na vprašanje ni težek. To je bila stranka, ki si je med nami usurpirala privilej in monopol zaščite Slovenstva in ki še danes govoriči o «slovenski individualni samobitnosti», o «narodni in kulturni individualnosti». SLS je vedela, kaj dela, ko si je prilastila te kulturnopolitične krilatice. Šlo ji je zato, da nas izolira od bratov Srbov in Hrvatov, da ustvari jez med Savo, Dravo in Donavo, da izzove med Srbi umetno nezadovoljstvo s Slovenci.

Priznati moramo, da je SLS dosegla ta svoj namen. S sistematično gonjo je znala ustvariti med Srbi znatno nerazpoloženje proti Slovencem. Poslužila se je vseh mogočih sredstev, pretkanih in nizkih, kakor dokazuje n. pr. slučaj s ciriličnim napisom v Narodni skupščini.

Nikdar ni kot zagovornica «samoslovenstva» govorila o potrebi kulturne ekspanzije med Srbi in Hrvati, nikdar ni našla besed, da se i kulturno pobratimo z novimi sodržavljani in da si s sistematično začrtano izmenjavo kulturnih dobrin ustvarimo medsebojno ljubezen do skupnega kulturnega ustvarjanja.

Nikjer, kakor na tem primeru in pri ti priliki se razvidi zahrbtni namen klerikalne demagogije s Slovenstvom. Slovenstvo je pojmovala samo kot krilatico strankarskega boja in strankarske agitacije. *Nastopala je tako hudobno, da je uspela pridobiti celo neke naivne kulturne delavce, ki niso pravočasno spoznali, da gre tu samo za izprijeno grdobijo, ki je zlorabila naše največje kulturne svetinje, da instalira klerikalno Slovenijo, kolonijo črnega klerikalizma in nazadnjaštva, grob svobodnega duševnega in političnega življenja Slovencev!*

Kako plemenita je misel izmenjave kulturnih dobrin med Beogradom in Ljubljano, med duševnimi središči naše države napram gori označeni peklenski nameri slovenskega klerikalizma! Kako bi uspevali slovenski pesniki in knjigarji, ko razširijo zmisel za slovensko knjigo, za blagozvočje slovenskega jezika med brati Srbi in Hrvati, da bi ti čitali naše duševne proizvode, kakor danes čitajo svoje. Ali mislimo, da to pride od sebe? V to je potrebna sistematična, globoko začrtana kulturna politika, predvsem nje bistveno sredstvo: *kulturna propaganda!*

V tem primeru se vidi, kako protikulturna in protislovenska je politika SLS. Ona hoče Slovence i kulturno i gospodarsko zadaviti. Za to ima pripravljeno zanko klerikalne avtonomije. Če bomo bogati, če si pridobimo simpatije vse države, postanemo zadovoljni, kar pa po mnenju klerikalnih nazadnjakov ne pospešuje cerkvenega obiska! Zato obubožanje Slovencev, njih kulturna izolacija od Srbov in Hrvatov ter klerikalna smrt!

Mi pa pozdravljamo gostovanja kot skromen, vendar pomemben začetek bodočega kulturnega sožitja med Srbi, Hrvati in Slovenci.

Narodna skupščina

Klerikalci in cirilica. — Prepoved nošenja orožja naj se razveljavi. — Formalna seja. — Stanovanjski zakon pred skupščino.

— **Beograd**, 13. maja. (Izv. Ob 12.) Današnja skupščinska seja je bila zgolj formalnega značaja. Klerikalci so začeli forcirati vprašanje cirilice in latinice. Današnja seja je trajala od 11. do 11.45 dopoldne.

Pred sejo je bila konferenca klubskih načelnikov, ki so se sporazumeli, da se odbor za zakonski načrt posl. Miloša Radosavljevića izvoli sporazumno po proporcu, kakor se volijo ostali parlamentarni odbori.

Seja skupščine je bila danes povsem mirna. Posl. Čeda Kokanović (zemljorad.) je prišel v zbornico, čeprav je bil včeraj izključen od treh sej. Moral se je končno odstraniti. Bilo je pri tem nekaj komičnih prizorov. Posl. Moskovljević (zemljorad.) je govoril o kršenju poslovnika. Po končanih formalnostih je predsednik Marko Trifković pripomnil, da odgovori finančni minister dr. Stojadinović na interpelacijo posl. Agatonovića na jutrišnji seji.

Posl. Fran Smodej (kler.) je interpeliral radi cirilice in latinice. Govoril je o neki borbi med obema.

Predsednik Marko Trifković je kler. poslanca Smodejo kratko in odločno zavrnil: Kot predsedniku skupščine mi je zelo žal, da ne morem tu obširneje razpravljati o tej stvari. Pač pa se mi zdi potrebno, da na tem mestu izjavim: Ni resnično, da Slovence mrzimo, kakor to trdi g. posl. Smodej, pač pa imamo nebroj dokazov o iskreni bratski ljubezni do Slovencev! (Živahno pritrjevanje. Poslanec Smodej je molčal.)

Predsednik je nato sporočil, da se je sporazumno izvedla volitev odbora za zakonski načrt posl. Miloša Radosavljevića in je prečital imena poslancev, ki so jih klubi odposlali v ta odbor.

Predsednik je nato zaključil sejo. Prihodnja seja je jutri ob 10. dopoldne z dnevnim redom: 1.) odgovor fin. ministra na interpelacijo posl. Agatonovića glede odkupa tobaka in 2.) **poročilo zakonodajnega odbora o novem stanovanjskem zakonu.**

Predsednik je dalje pozval nekatere odbore, da se konstituirajo odnosno da volijo novega predsednika mesto odstopivših sedaj za ministre imenovanih. Odbor za Radosavljevićev zakon se je konstituiral in je izvolil posl. Milorada Vujičića (rad.) za predsednika. Verifikacijski odbor je imel tudi kratko sejo mesto odstopivšega Milana Srskića je bil izvoljen za odborovega predsednika posl. dr. Ninko Perić. Za predsednika finančnega odbora pa je bil izvoljen posl. dr. Jovo Radonić.

Zakonski načrt posl. dr. Miloša Radosavljevića vsebuje samo dva člena in se glasi: § 1. Zakon o nošenju orožja z dne 18. februarja 1922. se razveljavlja. § 2. Ta zakon stopi takoj po sprejemu v narodni skupščini in njega objavi v veljavo.

Motivacijsko poročilo k temu zakonu naglaša, da je sedaj zakon o zabrani nošenja orožja nepotreben, ker so se notranje politične prilike uredile in je orožje deloma potrebno prebivalstvu za lastno obrambo in obrambo svoje lastnine. Potrebno je orožje tudi za obrambo proti razbojnikom, ki si prilaste orožje tudi izven zakona.

V radikalnih krogih živahno pozdravljajo akcijo proti korupciji in sinekuram. Posl. dr. Velizar Janković je danes v smislu sklepov radikalnega kluba odložil svoje mesto v monopolski upravi.

Hindenburgova prisega nemškemu narodu

Monarhistične manifestacije. — Hindenburgov pozdrav Nemcem izven državnih meja.

— **Berlin**, 12. maja. Državni predsednik Hindenburg je danes ob 12. v državnem zboru prisegel na weimarsko republikansko ustavo. Vse mesto je bilo v zastavah. Monarhisti in pristaši Hindenburgovi so razobesili nemške zastave, dočim je bilo število državni zastav zelo piščo. Hindenburgovo prisego so monarhisti in nacijonalisti izrabili za strankarske demonstracije. Zelo mnogo je bilo tudi pruskih zastav. Na francoskem poslaništvu je vihrala francoska trikolora, na ruskem poslaništvu pa rdeča zastava s sovjetsko zvezdo. Po ulicah so nosili velike slike Hindenburga in Hohenzollerncev. Po ulicah je bilo opažati zelo mnogo napisov: »Z Bogom, za cesarja in državo!«

V državnem zboru so bili zbrani polnoštevilno narodni poslanci, državni tajniki ,generaliteta, ministri in drugi dostojanstveniki. Socijalni demokratje so prišli v zbornico z rdečimi nageljčki v gumbnici. Komunistični poslanci so prišli v navadni delavni obleki. Ko je ob 12. Hindenburg prispel v spremstvu predsednika državnega zbora v zbornico, so komunisti dvignili velik vihar in so vzklikali: »Doli z monarhisti! Živela sovjetska republika!« Komunisti so nato zapeli delavsko himno in korporativno zapustili dvorano. Hindenburg je nato položil prisego v smislu ustave. Predsednik državnega zbora je za tem imel na Hindenburga kratek nagovor, na kar je zapriseženi državni predsednik v svojem govoru naglašal, da je položil prisego v smislu republikanske ustave z dne 11. avgusta 1919, obljubljajoč, da bo kot glavar Nemčije vedno nepristransko in v korist in blagor domovine vršil svojo funkcijo.

Povodom zaprisege je Hindenburg izdal na nemški narod poseben manifest, ki je programatičnega značaja. Med drugim pravi Hindenburg:

»Zanašam se na neumrljivo življenjsko silo nemškega naroda, ki se je tako izkazala v slavnih in ponosnih časih. Zaupam na preizkušeno požrtvovalnost našega naroda. Zaupam veliki ideji pravičnosti, ki pripomore, da nemški narod zopet v svetu zavzame sebe vredno mesto.

Moj prvi pozdrav velja vsem onim, ki posebno trpijo pod pezo težkih razmer, velja vsem onim, ki se bore v trdem gospodarskem boju za obstanek, velja vsemu delavnemu nemškemu ljudstvu, od katerega zahteva težki položaj posebno požrtvovalnost, **velja našim rojakom izven nemških državnih meja, rojakom, ki so z nami po krvi in veliki nemški kulturni skupnosti nerazdružljivo zvezani,** velja vsem starim in bolnim, ki zro skrbi polno v žalostni večer življenja, končno velja pozdrav naši nadi, naši nemški mladini.

Priključitev Avstrije Nemčiji

Velenemška propaganda se razteza tudi na jugoslovensko ozemlje. — Nemci hočejo osvoboditi svoje rojake v mariborski oblasti!

— **Dunaj**, 13. maja. (Izv.) Nemško nacijonalna propaganda je zadnji čas nastopala povsod zelo provokativno. Vsenemci ne opuščajo nobene prilike, da bi ne izzivali nasledstvenih držav. Za časa konference Male antante v Bukarešti so Velenemci v Gradcu priredili demonstrativno zborovanje. Takozvana graška »Zveza sudetskih Nemcev« je priredila zborovanje pod predsedstvom dr. Langenhana z Dunaja. Velenemški poslanci so ostentativno zahtevali priključitev Avstrije k Nemčiji. V imenu kanclerjevega namestnika dr. Wabra je vsenemški poslanec dr. Hempel posebno naglašal, **da se Nemci na južnem Štajerskem nikdar ne odrečejo svojih idealov in nikdar ne opuste bratskih vezi z Nemčijo.** V imenu člana avstrijske vlade dr. Wabra je izrazil trdno nado, **da pride kmalu dan, ko bodo Nemci južnega Štajerja mogli podati roko sudetskim Nemcem.** Hindenburgova izvolitev dokazuje, da se nemški narod zopet vrača k samozavesti in samostojnosti. **Če se bodo dogodki v Nemčiji tako razvijali, potem napoči kmalu trenotek osvobojenja za avstrijske, južnoštajerske in sudetske Nemce. Osvobojenje se izvrši s priključitvijo teh pokrajin veliki nemški državi.** Če bo skušal dr. Beneš pri svojem posetu na Dunaj po francoskih navodilih in ukazih predpisovati dunajski vladi politiko, mu takoj jasno povemo, da smo pripravljeni poslušati njegove nazore o gospodarskih problemih, vendar moramo najodločnejše odklanjati poskus, **da bi nas porinil v kako donavsko federacijo.** Stara Avstrija ne obstoja. Stara dunajska družba tudi ne obstoja. Danes obstoja samo priključitev Avstrije k Nemčiji.

KAZENSKA PREISKAVA PROTI RADIĆU.

— **Zagreb**, 13. maja. (Izv.) Danes se je zglasil pri preiskovalnemu sodniku privatni detektiv iz Londona A. E. Matson ki je nadziral Stjepana Radića za časa njegovega bivanja v Londonu. Angleški detektiv je prišel v Zagreb na željo Radićevih zagovornikov. Preiskovalni sodnik dr. Körbler o rezultatih zaslišanja naravno ni dal nikakih informacij. Izjavil je samo, da se je Matson sam prijavil in da ga sodišče ni vabilo v Zagreb.

«DOM» USTAVLJEN.

— **Zagreb**, 13. maja (Izv.) Danes je državno pravdništvo odredilo zaplembo »Doma«- glasila hrvatske seljaške politike zato, ker je v nekem članku zelo nedostojno pisal o kraljevi osebi.

MINISTER KALFOV V PARIZU.

— *Pariz*, 12. maja. (Izv.) Bolgarski minister zunanjih del Kalfov je danes semkaj prispel. Sprejel ga je zunanji minister gosp. Briand. Sprejem je bil povsem formalnega značaja.

SMRT FRANCOSKEGA GENERALA.

— *Pariz*, 12. maja. (Izv.) General Mangin je umrl na vnetju slepiča. General Mangin je bil član vrhovnega vojnega sveta in je med vojno poveljeval kolonijalnim četam. Pozneje je bil poveljnik pri okupacijski armadi v Porenju.

PRED NOVIMI VOLITVAMI NA ČEŠKEM.

— *Praga*, 13. maja. (Izv.) Kakor javlja «Narodni Politika», računajo krogi vladine koalicije z uvedbo uvozne carine na žito in žitne izdelke. Socijalno-demokratični ministri zato odstopijo. Nadomeste jih začasno narodni socijalisti. *Pozneje socijalni demokratje ponovno vstopijo v vlado, ki razpiše nove volitve. Volitve se imajo vršiti že to poletje in bo nova vlada po volitvah imela nalogo predložiti proračun.*

RAOROŽITEV NEMČIJE IN NOTA ZAVEZNIKOV.

— *Pariz*, 12. maja. (Izv.) Vlada je zavezniškim delegacijam pri poslaniški konferenci izročila svoje pripombe k angleški noti o razorožitvi Nemčije. Reuter v Londonu pripominja, da bo nota Nemčiji o razorožitvi vsebovala obsežen dokument. Noto izroče v teku enega tedna berlinski vladi. Izpraznitev ruhrskega ozemlja je odvisna od tega, ako bo Nemčija nadaljevala z izpolnitvijo svojih obveznosti, izvirajočih iz Dawesovega načrta. Za izpraznitev kölnske cone še ni določen noben datum.

ZA POVZDIGO PRIMORJA.

Beograd, 12. maja. p. V svrho čim večjega poseta našega Primorja je znižal prometni minister vsem onim, ki žele potovati na naše Primorje in ostati ondi najmanj 15 dni, voznino za polovico. Ministrstvo je dalje kupilo v Dubrovniku hišo za en milijon Din, v kateri se bodo zdravili oboleli železničarji. Vlaki ozkotirnih železnic, ki vodijo v kopališča ali na Primorje, dobe nove moderne vagone z dobro razsvetljavo. Poskrbljeno je tudi, da se izpopolnijo železniške delavnice, da bodo mogle čimprej in čimbolje popraviti pokvarjene vagone. Prometni minister bo zahteval na eni prihodnjih sej ministrskega sveta prvi obrok kredita 18 milijonov Din za izgraditev dalmatinskih luk Šibenika, Šplita, Gruža, Zelenike, Cavtata in Kotora.

V SOFIJI ODOBRAVAJO UMOR PANICE.

Sofija- 12. maja p. O makedonskem vojvodi Panici, ki je bil ustreljen v državnem gledališču na Dunaju, piše vse bolgarsko časopisje in pravi, da so izvršili napadalci veliko junaštvo. Panico smatrajo listi za izdajalca makedonske stvari, ker je pobijal avtonomijo Makedonije.

FAŠISTI ZAŽGALI SODNIJO?

Rim, 12. maja. a. V mestu Palmi v Kalabriji je ponoči izbruhnil požar v tamošnjem sodišču. Kot znano je mesto Palmi svoječasno obenem z mestom Mesino porušil potres in je večji del uradov še danes nastanjenih v lesenih stavbah. Tako je bilo tudi višje in okrajno sodišče nameščeno v baraki. Ponoči je začelo goreti na treh krajih in sicer v prostorih preiskovalnega sodnika, v arhivu in v predsednikovi pisarni. Vse gašenje ni nič pomagalo. Zgorelo je celo poslopje in še mnogo drugih hiš. Dognalo se je, da je bil požar zlobno zaneten. Zgorel so namreč vsi akti, med katerimi je bilo 600 procesov, ki so se nahajali v preiskovalnem štadiju, med temi nekateri zelo težkega značaja radi fašistovskih nasilstev. Jasno je torej, da se je poslopje sodišča namenoma zažgalo, da bi se uničili razni kompromitujoči sodni akti.

REZERVIRANOST VELESIL.

London, 12. maja. s. Kakor poročajo iz Pariza so se Anglija, Francija in Italija sporazumele, da bodo smatrale diplomatske posete pri Hindenburgu ob priliki njegovega nastopa kot zadosten akt vljudnosti. Tudi vlada Zedinjenih držav ne bo poslala Hindenburgu nobene oficijelne gratulacije. Ameriški poslanik je bil pooblaščen, da nastopa na način, ki bo odgovarjal nastopu ostalega diplomatskega zbora.

ČESTITKE TUJIH DRŽAVNIH POGLAVARJEV.

Berlin, 12. maja (Avala). Državni predsednik Hindenburg je dobil mnogo čestitk iz inozemstva, med drugimi od japonskega cesarja, od kralja Švedske, od kralja Danske, nadalje od predsednika finske republike, o predsednika avstrijske republike in od madžarskega državnega upravitelja Horthya.

KONCESIJA ITALIJANSKEMU KONZORCIJU.

Sarajevo, 12. maja. n. Neki italijanski konzorcij je dobil koncesijo za ustanovitev igralnice v kopališču Ilidže pri Sarajevu. Konzorcij ima zato zgraditi v Ilidžah moderno igrišče za tenis in nogomet, da se s tem dvigne kopališče. Današnji večerni listi protestirajo, da se je dala taka koncesija Italijanom.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG

Madrieri 75-225, 3.66—6 m dolžine, monte, fco Postojna 10 vagonov: denar 630, blago 630, zaključek 630; hrastovi frizi od 4—9 od 25—60 cm I. in III., fco meja: denar 1380; smrekovi ali jelovi hlodi od 20 cm premera, različne dolžine, fco nakladna postaja: denar 250; bukova drva 1 meter dolžine, suha, fco meja: denar 25.

Žitni trg.

Pšenica Rosafé rinfusa par. Ljubljana, blago 480, pšenica avstralska rinfusa par. Ljubljana, blago 475, pšenica Hardt Winter št. 2 par. Ljubljana, blago 500, otrobi pšenični drobni par. Ljubljana, blago 190, koruza promptna fco Ljubljana, denar 230, rž Canada Western 2 dob. junij fco Ljubljana, blago 460, krompir beli fco dolenj. post.: blago 125, krompir rumen fco dolenj. post.: blago 115, krompir rdečkast fco dolenj. post.: blago 135.

EFEKTI:

2½% drž. renta za vojno škodo, denar 174, blago 174, zaključki 174; 7% invest pos. iz l. 1921, denar 61, blago 62½; Celjska posojilnica d. d. denar 205, blago 205; Ljubljanska kreditna banka denar 225, Merkantilna banka denar 110, blago 124; Prva hrvatska štedionica denar 805, blago 815; Kreditni zavod denar 190, blago 200; Strojne tovarne in livarne blago 134; Trboveljska premogokopna družba denar 375; Združene papirnice denar 110, blago 118; Stavbena denar 265, blago 280.

Zagrebška borza.

Devize: Curih 11.90—12, Praga 181.80—184.20, Pariz 321.50—326.50, Newyork 61.28—62.08, London 297.50—300.50, Trst 251.60—254.60, Dunaj 0.0863—0.0875. — Valute: dolar 60.45—61.35.

Efekti: 7% inv. pos. 1921 62—63, 2½% drž. renta za ratnu štetu 178.50—179.50, Ljubljanska kreditna 243—248 Centralna banka 15—16, Hrvatska eskomptna banka 106—107, Kreditna banka Zagreb 105—110, Hipotekarna banka 60.50—61.50, Jugobanka 99—100, Praštediona 805—810, Slavenska banka 70—71, Ekspolatacija 40—42, Drava d. d. Osijek 180, Šečerana Osijek 615, Isis d. d. 60, Nihag 48, Gutman 410—430, Slaveks 175, Slavonija 53—54, Trboveljska 380—385, Union paromlin 435—450, Vevče 110.

Inozemske borze.

— **Curih**, 13. maja. Borza: Beograd 8.40, Pariz 26.875, London 25.65, Newyork 516.70, Milan 21.21, Praga 15.30, Dunaj 0.00728.

— **Trst**, 13. maja. Borza: Pariz 126⅝—127, London 118.06—118.18, Curih 471.25—472.25, Newyork 24.35—24.38, Praga 72.10—72.40. Dunaj 0.03425—0.03475

Velika tihotapska afera z avstrijskimi zlatniki

Beograd ska policija zaplenila b ankam in trgovcem 3500 avstrijskih zla tnikov.

Beograd ski policiji se je v ponedeljek 11. t. m. posrečilo izsledi ti dobro organizirano tihotapsko družbo, ki je z Dunaja vtihotapljala avstrijske nežigosane cekine. Že dalj časa so carinske oblasti opažale, da se nahajajo v prometu mnogoštevilni avstrijski zlatniki, ki niso žigosani. Po temeljiti preiskavi je bilo ugotovljeno, da je bilo iz Avstrije k nam vtihotapljenih 500.000 zlatnikov, kovanih v dunajski kovnici z datumom meseca novembra 1915. Povpraševanja na Dunaju so dognala, da tega meseca dunajska kovnica ni izkovala nobenega zlatnika, temveč preteklo leto. Ker se smatrajo zlatniki za luksuzno blago, bi morali dotičniki pri uvozu zlatnikov plačati carino. Državna blagajna je bila zato, ker so zlatnike vtihotapljali, oškodovana za več milijonov. Tihotapci so razpečali zlatnike po raznih beograd skih, zagrebških in sarajevskih denarnih zavodih, kakor tudi po velikih trgovskih tvrdkah.

Merodajne oblasti, ko so prišle na sled temu tihotapstvu, so po dolgih poizvedovanjih zbrale prav zanimiv materijal. Ugotovili so strokovnjaki, da zlatniki sploh niso bili od naših oblasti žigosani, da so bili kovan pred pol letom in da ni bila za nje plačana nikaka carina, marveč so bili vtihotapljeni. Beograd ska policija je nad mesec dni zasledovala tihotapce. V ponedeljek je zadeva toliko dozorela, da je policija lahko pričela na podlagi pozitivnih informacij s hišnimi preskavami in aretacijami. Na vse zgodaj zjutraj so beograd ski meščani opažali nanavadno dirko avtomobilov. Izpred policijskega urada so dirjali avtomobili s kriminalnimi uradniki in detektivi na vse strani. Nikdo ni vedel, čemu to živahno gibanje. Proti večeru pa se je raznesla novica, da je policija izvedla več hišnih preiskav pri raznih bankah in večjih trgovcih ter da je zaplenila 3500 zlatnikov. Preiskave so se povsod izvršile nenadoma in istočasno, tako da se udeleženci niso mogli med seboj sporazumevati. V banke so najpreje stopili uradniki, detektivi so zasedli povsod vse izhode in dohode, kakor tudi bančne telefonske centrale, tako da se banke med seboj niso mogle nikakor obveščati o preiskavah. Rezultati so bili povsod povoljni. Našli so nežigosane zlatnike, ki so jih takoj zaplenili in pozneje deponirali v savski carinarnici. Na podlag teh preiskav je policija doznala, da so v to tihotapsko afero zapletene tudi banke v Zagrebu, Sarajevu in v Vojvodini. Beograd ska policija je takoj o tej stvari obvestila dotične policijske oblasti s pozivom, da tudi one izvedejo preiskavo glede zlatnikov. Policija začasno noče dati nikakih pojasnil in tudi neče objaviti imen kompromitiranih bank, odnosno bančnih uradnikov.

Politične vesti

= *Za enakopravnost cirilice in latinice* se vojskujejo poslanci SLS! Kako pa? Tako-le: Najprvo odstranijo cirilski nasip na vratih svoje kluba v Narodni skupščini, češ so Samoslovenci! Potem se ti izvijejo in opravičujejo v seji Narodne skupščine in pred vsem svetom po posl. Žebotu, ki je glasom «Slovenca» zatrdil: «Drugi podpredsednik dr. Paleček je v svojem zadnjem in današnjem govoru očital našemu klubu, da je proti cirilici. Čast! (!) mi je izjaviti, da nimamo ničesar proti cirilici, pač pa z vso upravičenostjo zahtevamo popolno enakopravnost cirilice in latinice.» Kako naj imenujemo ta predrzni izliv političnega jezuitizma? Ali abotnost, ali zlobo, ali smešno rovtarstvo? Strgajo z vrat napis v cirilici, potem pa izjavijo, da niso proti cirilici in še celo zahtevajo (!) enakopravnost cirilice in latinice!

= *Smodej proti dr. Korošcu.* Znano je, kako je dr. Korošec svoj čas protestiral proti temu, da se v Narodni skupščini govori slovensko in po nepotrebnem otežuje medsebojno delovanje poslancev, Srbov, Hrvatov in Slovencev, zlasti ker slovenski poslanci prav dobro razumejo srbohrvatski. Tudi je odklonil izdatke iz državne blagajne za posebne slovenske zapisnike in druge akte Narodne skupščine. To se je godilo takrat, ko je dr. Korošec sedel v vladi! Bil je velik «Jugosloven» (takrat je prekrstil svoj klub v «jugoslovenski»!). Sedaj se dr. Korošec huduje v opoziciji. Zato nastopa njegov adlatus posl. Smodej za slovenščino samo, kjer jo je nekoč odklanjal njegov učitelj dr. Korošec!

= *Odhod angleškega poslanika.* Angleški poslanik na našem dvoru, Sir Alban Young danes zapušča Beograd in odhaja v London, kjer prevzame v zunanjem ministrstvu važen oddelek za balkanske zadeve. Jugoslovensko-angleški klub je včeraj priredil poslaniku Youngu časten poslovilni večer.

= *Sapo je zapr*l klerikalni gospodi in njih ravniharskim oprodam sklep vladnih strank, naperjen proti sinekuram in korupciji. Tako lepo so si zamislili, kako bodo imenitno kovali politični kapital iz volitev v državno hipotekarno banko, pa jim radikali in samostojni demokratje napravijo tako debelo črto preko njihovih računov! Ti radikali in samostojni demokratje so res od vraga, da jim vse, prav vse pokvarijo! Ali se je potem čuditi, da jih ima tako v želodcu jara gospoda pri «Slovencu» in njegovi opoldanski podružnici?!

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:
Začetek ob 20. zvečer.

12. maja, torek: zaprto.
13. maja, sreda: Narodni poslanec. Red D.
14. maja, četrtek: zaprto.
15. maja, petek: Drama gostuje v Beogradu.
16. maja, sobota: drama gostuje v Beogradu.
17. maja, nedelja: drama gostuje v Beogradu.
18. maja, ponedeljek: zaprto.

Opera:
Začetek ob ½ 20. zvečer.

12. maja, torek: Mignon. Red A.
13. maja, sreda: Glumači — Cvetje male Ide (balet). Red B.
14. maja, četrtek: Carmen. Red E.
15. maja, petek: Gostovanje Hudožestvenikov: Na dnu. Izven.
16. sobota: Gostovanje Hudožestvenikov: Ženitev. Izven.

Mariborska Glasbena Matica v Beogradu

Iz Beograda nam poročajo: Z ljubljanskim brzovlakom so včeraj zjutraj prispeli člani mariborske »Glasbene Matice«, 80 po številu, s predsednikom g. Arnušem na čelu v Beograd. Na kolodvoru je bil došlim bratom iz Slovenije prirejen najprisrčnejši sprejem. Zbrana so bila vsa beograd ska pevska in prosvetna društva, ugledni glasbenik in kulturni delavci, kakor tudi neobičajno veliko število beograd skega prebivalstva, ki je povsod došle goste iz najsevernejše točke Jugoslavije pozdravljalo in jim prirejalo navdušene ovacije. V lepem pozdravnem govoru je g. Rista Odavić želel dobrodošlico mariborskim pevcem in pevkam, upajoč, da odnesejo najlepše spomine iz jugoslovenske prestolice. Za iskreni pozdrav se je zahvalil predsednik mariborske Glasbene Matice g. Arnuš, bivši župnik na Koroškem. Njegove odkrite in entuzijastične besede so izzvale med navzočimi najlepši odmev. V hotelu Petrograd so pevci in pevke zajutrkovali, si dopoldne ogledovali zanimivosti mesta. Opoldne pod vodstvom narod. poslanca dr. Ljudevita Pivka so si ogledali narodno skupščino in potek zbornične seje. Popoldne poklonijo krasen venec na Mokranjčevem grobu. Odidejo tudi na Avalo. Zvečer ob 20. prirede velik koncert v Narod. gledališču. Mariborske Matičarje je jugoslovenska prestolica sprejela najpresrčnejše. Snočni koncert je bil pravi triumf slovenske pesmi. V novem narodnem gledališču je mariborska Glasbena Matica ob 20.30 priredila velik koncert, na katerega programu so bile razun Konjevićeve »Pod pendžer« izključno slovenske pesmi. Koncertu je prisostvovala elita beograd skega občinstva. Obisk je bil velikanski. Koncertu sta prisostvovala Nj. Vel. kralj Aleksander I. in kraljica Marija z vsem dvornim spremstvom. Prisotni so bili dalje minister za šume in rudnike dr. Gregor Žerjav, finančni minister dr. Stojadinović in prometni minister Anta Radojević. Navzočih je bilo tudi mnogo narodnih poslancev in drugih visokih dostojanstvenikov. Občinstvo in tudi mariborski pevci z odra so prirejali Nj. V. kralju in kraljici viharne ovacije. Kralj in kraljica sta večkrat izkazala mariborskim pevcem simpatije in prav prisrčno ploskala vsaki koncertni točki. Kraljica Marija je obsula mariborske pevce in pevke s cvetjem.

Današnji beograd ski listi priobčujejo o koncertu mariborske Glasbene Matice zelo simpatična poročila in podčrtavajo dejstvo, da je slovenska pesem žela v prestolici velike triumfe. Tudi strokovna kritika je zelo simpatična in posebno hvali slovenske narodne pesmi, kakor »Ti boš pa doma ostala« in druge. Koroške pesmi so občinstvo fascinirale.

Po koncertu je bil v restavraciji pri »Klerižu« svečan banket, ka ga je priredil beograd ski industrijalec Milan Vata. Banketu so prisostvovali člani vlade: dr. Žerjav, dr. Stojadinović in Anta Radojević. V vznešenem, krasnem govoru je pozdravil mariborske Matičarje v imenu kraljevske vlade minister dr. Gregor Žerjav, naglašajoč velikanski uspeh, ki ga je dosegla Matica na koncertu. S slovensko pesmijo si je priboril Maribor veliko slavo. Koncert je velikega pomena, ker vodi k našemu kulturnemu in duševnemu edinstvu. V našem življenju je že mnogokrat naša pesem imela velik pomen. Kot Slovenec je izredno ponosen na sijajen uspeh, ki si ga je priborila mariborska Glasbena Matica s tehnično dovršenim koncertom.

Navzoči so sprejeli ministrov govor z najviharnejšim odobravanjem in ploskanjem. Mariborčani so na to odpeli tri pesmi, na kar so se vrstile prisrčne napitnice. Čestitali so Matičarjem narodni poslanec dr. Ljudevit Pivko, finančni minister dr. Milan Stojadinović in še mnogi drugi. Finančni minister dr. Stojadinović je v svojem govoru šegavo pristavil, da ne goji proti Mariboru nikake mržnje, čeprav je svoječasno kot kandidat narodno - radikalne stranke v Mariboru propadel. Zagotovil je Glasbeno Matico, da stori vse, da se dvignejo tudi materijelno naša pevska društva.

Danes popoldne odide Glasbena Matica v Novi Sad ter se pokloni manom glasbenika Mokranjca ter položi na njegov grob venec.

— **Uprava gledališča** opozarja občinstvo, da je začetek operne predstave »Glumači« in Baleta dne 12. t. m. ob 20. zvečer.

— **Srednješolska omladina v Kočevju** je v soboto dne 9. t. m. priredila kočevskim Slovencem nad vsa pričakovanja uspelo prireditev s petjem, godbo, predavanjem o Zupančiču, deklamacijami in recitacijami. Mešani in moški zbor mladih, svežih in veselih gr. pod spretnim vodstvom prof. Sivca, odkester pod smotrenim in strokovno na višku stoječim vodstvom šefa davčnega urada F. Kratnarja, predavanje o Zupančičevi »Dumi« prof. M. Fabjančiča prolog šestošolca Ivana Puclja, vzorna deklamacija »Dume« petošolca Bojca ter krasna recitacija šestošolca Šeška so številno občinstvo, ki je napolnilo veliko dvorano hotela »Trst« do zadnjega kotička, kar očarali. Odkrito povedano, kaj tako preciznega tako glede nastopa kot izvajanja nismo pričakovali in zato je bilo prijetno iznenadenje ter navdušenje odlične publike toliko večje. Nismo se mogli otresti vtisa, da stoji kočevska realna gimnazija pod odličnim vodstvom in pod vzgojitelji, ki praktično poizvajajo izrek: »Non scholae, sed vitae discimus« in da vrši ta zavod v narodno in državno silno važnem svojem okolišu eminentno misijo bodočnosti. Vsem prireditelj em moremo na dosežnem vzpehu in jako lepem vtisu na kočevsko javnost samo čestitati. Per aspera ad astra! S.

— **Jugoslovenska akademija znanosti in umetnosti pri zborovanju akademske Unije v Brusilju.** V Brusilju se je pričelo 11. t. m. zborovanje internacijonalne Unije akademij znanosti. Na dnevnem redu so med drugim tudi vprašanja glede mednarodnega prometnega jezika, izdaje rimskih napisov in slovarja v srednješolski latinščini. Jugoslavijo zastopa na tem zborovanju univerzitetni profesor dr. Gavro Manojlović, predsednik jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu.

— **Nova učna knjiga.** Te dni je izšla nova učna knjiga: Princip in teorija bančnega knjigovodstva«, sp'sal Franjo Sič, prof. na trg. akademiji v Ljubljani. Ta knjiga je namenjena kot učna knjiga za trgovske akademije, abiturjentske tečaje in dvorazredne trg. šole, bo pa zbog svoje zanimive vsebine tud iprav dobro služila vsakemu, ki se zanima za ta predmet.

— **Gostovanje beograd ske opere v Sarajevu.** V ponedeljek je gostovala beograd ska opera v Sarajevu. Na programu je bila Verdijeva opera »Trubadur«. Občinstvo je bilo z gosti silno zadovoljno ter jim je prirejalo viharne ovacije.

Vse hiti!!

Kam pa? — Z naročili v tovarno „Mirim", katera izdeluje ne samo dobro, ampak tudi najbolj zdravo rženo in sladno kavo. 1633

Sokol

— **Sokolsko društvo v Zagorju ob Savi** priredi na Vidovdan veliko in bogato tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za sanacijo prizidka pri Sokolskem domu, nakar že sedaj opozarjamo zagorska in sosedna bratska društva. Članstvu in Sokolstvu naklonjenemu občinstvu priporočamo, da pridno segajo po srečkah, katere se dobe v narodnih trgovinah in gostilnah. V kratkem objavimo tudi glavne dobitke. V nedeljo dne 24. t. m. ob 19. uri uprizori Sokolsko gledališče pod vodstvom sestre Prestor Julije, s sokolskim naraščajem Fr. Milčinskega narodno pravljico »Mogočni prstan«. Pozivamo članstvo in uljudno vabilo cenjeno občinstvo k polnoštevilni udeležbi. — Zdravo! 977/n

Julijska krajina

— **Kako uničujejo Italijani naše občine!** V vseh večjih slovenskih občinah Julijske Krajine so italjanske oblasti odstavile avtonomno izvoljene občinske zastope in nadomestile domače župane z vladnimi komisarji. Ti uradniki seve ne poznajo potreb dotičnih občin, niti ne razpolagajo s primerno občinsko upravno prakso. Radi tega se dogaja, da na neverjetno lahkomiseln način razmetavajo premoženjei in da naše prebivalstvo zadolžujejo za bodočnost. Primer takega nekoristnega občinskega gospodarstva daje komisarijat v Postojni. Italijanske oblasti so domačega, avtonomnega in svobodno izvoljenega župana odstavile že leta 1922. Od tedaj naprej vodi občinsko gospodarstvo komisar. Toda kako! Mesto, da šteđi na vseh koncih in krajih, povsod razsipa! Postavil je klavnico za 160.000 lir, dasi mesto ne potrebuje klavnice, ker zadoščajo obstoječe privatne klavnice. Iz občinske hranilnice je pregnal domače uradništvo in tamkaj nastavil komisarja z mastno plačo 18.000 lir na leto. Zavod je tesen, za njegovo stanje jamči zopet mestna občina. Sedaj pa je komisar pod roko oddal napravo vodovoda neki privatni tvrdki, ki bo imela pravico, da skozi 35 let odira po mili volji prebivalstvo obmejne Postojne. To je samo en primer, kako postopajo komisarji z našimi občinami v Julijski Krajini!

— **Poroka.** V Dornbergu se je poročn urednik tržaške »Edinosti« g. dr. Lojze Berce z gdčno. Viktorijo Kavčič. Kolegu in mladema paru obilo sreče!

— **Smrtna nesreča v idrijskem rudniku.** Na 13. polju Jožefovega jaška v Idriji so našli mrtvega 48letnega rudarja Leopolda Jurjavčiča. Domneva se, da se je Jurjavčiču zmešalo in da je v zmedenosti skočil v 50 m globoki jašek. Ni pa tudi izključena nesreča. Zapušča veliko nepreskrbljeno družino.

— **Nova odkritja v Postojnski jami.** V ponedeljek dne 11. t. m. so odkrili v Postojnski jami po daljšem raziskovanju novo jamo odkraj nepoznanega jezera. Predsednik Touringa Bartelli, jamski ravnatelj And. Perko in jamski asistent Malusà so preplavali globoko jezero in več še nepoznanih sifonov ter prišli v nove votline z bleščečimi, prozornimi kristali nepopisne krasote. Odkrita jama, imenovana »kristilna«, je nov biser Postojnske jame. Po težavnem raziskovanju, trajalo čem 11 ur, so se približali neustrašeni speleologi za 1 km podzemkemu toku reke Pivke.

— **»Giornale del Friuli«,** ki izhaja v Vidmu, je zadnje čase skrajno impertinenten proti Slovencem. Česar razni sovražniki našega rodu ne morejo spraviti v tržaške in goriške liste, odlagajo v videmskem listu in tam se čita, da je slovensko ljudstvo irredentistično, da sovraži Italijane in državo in da torej v slovenske občine spadajo sami komisarji in nikakor ne domačini za župane. V Vidmu je prefektura in sedanji prefekt hoče, da bi bile občinske uprave zopet v domačih rokah. Zato se pa baš v videmskem listu nesramno napada in obrekuje naše ljudstvo. Mislimo pa, da to obrekovanje ne bo nič zaleglo, ker je očitno, da pišejo one prostaščine samo ljudje, katerim komisarijati polnijo žepe.

Darujmo za sokolski Tabor!

Mestni pogrebni zavod.

Saraphine Zeschko roj. **Suppantschitsch** naznanja v svojem kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov žalostno vest, da je njen srčnoljubljeni, nepozabni soprog, gospod

Valentin Zeschko

zasebnik

v sredo, dne 13. maja t. l. ob 8. zjutraj, po dolgi mučni bolezni, v 73. letu starosti, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb preblagega pokojnika se bo vršil v petek, dne 15. maja 1925 ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Erjavčeva cesta štev. 4, na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se truplo položi v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bode služila v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 13. maja 1925.

OSKAR H. 47

Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

»Ubošček, ali imaš hude bolečine?« je v skrbeh vprašal grof in prižgal drugo svečico.

»Ni baš prijetno čustvo, gospod grof, kar mi kuje v kosteh,« je šegavo pripomnil Toni. »Pristen Dunajčan pa že izdrži marsikak sunek!«

Vstal je, stezal roke, si drgnil noge in se oziral po kleti. Bil je to dolg, ozek prostor, kakor se je zdelo, hodnik, ki je vezal obe kletni polovici. Prostor je bil brez okna. Na levi in na desni strani so bila železna vrata, ki so vodila v druge podzemske prostore. Toni se je popraskal za ušesom. »Kako sva semkaj prišla, gospod grof, to veva in o tem nama ni treba še dalje razmišljati. Vprašanje je sedaj, kako prideva od tod. Mnenja sem, da ne kaže čakati na poset gospode, ki stanuje v tej hiši.«

Wolkenstein je potegnil samokres in ga preskusil, ako je uporaben. »Rad bi videl, da bi mi prišlo pod roko par lopovov, da bi jim pognal nekaj svinca v glavo,« je mrklo pripomnil.

Toni se ni več jezil. Potegnil je iz žepa svojo škatljico vžigalic in jel preiskovati železna vrata. »Ti se bodo pač čuvali, da bi nas tu posetili, predno naju razoroži glad. Ako še tako ropočeva in kričiva, na ulico naju nihče ne sliši. Skušati porušiti vhodna vrata bi bilo brezuspešno delo, ako bi se nama tudi posrečilo. Tam zunaj so gotovi ljudje, ki so za naju preštevilni. Morava torej skušati, da se rešiva drugodi.«

Wolkenstein se je resignirano vsedel na stopnjice.

»Zdi se mi, da nama niso pustili nobenega izhoda. Čutili so se docela varne, ko so naju vrgli tu doli.«

»To že verjamem, gospod grof. Zato nam dado tudi dovolj časa. Že signor Coletti je bil prepričan, da naju ima v rokah, sicer bi Vam ne bil pokazal svojih tajnih papirjev. Toda zmotil se je, zakaj takšni ljudje me ne bodo držali v tej luknji.«

»Kaj pa hočeš storiti, Toni?« je z največjim zanimanjem vprašal Wolkenstein.

»Pomagajte mi, gospod grof, da izrujem ta železni drog, potem bova videla, kaj se dá napraviti. Ne gre mi samo za naju, marveč tudi za gospodično. Skušali jo bodo takisto odstraniti, sicer bi lahko radi naju napravila velik alarm!«

Wolkenstein je hitel strežaju pomagati. »Ali meniš, da se bova lahko rešila? Toni, bojim se za Loro.«

Toni Hofer se je trudil na vse načine, da bi se polastil železnega droga, ki je zapiral vrata in bil ob straneh zaklenjen s ključavnicami. S ključem, ki ga je imel v žepu, je odprl ključavnico in si s težkim železnim drogom pridobil izborno orodje.

»Vidite, gospod grof, s tem se bo dalo nekaj napraviti. S tem drogom lahko otvoriva vrata v kletne prostore na desni, kjer morajo biti okna, ki vodijo na vrt. Od tam lahko neopaženo utečeva. Ob izhodu na ulico so gotovo postavili stražo.«

»Želel bi, da bi dobil v pest enega izmed lopovov. Sem prav v takšnem razpoloženju, da bi rad ž njim nekoliko počebljal,« je zaklical Wolkenstein skozi zobe in se z novo vnemo lotil železnega droga, ki ga je Toni zagozdil med prag in vratni rob. Kamenit prag je hreščal pod železom, vrata so se majala v vseh svojih oseh, vendar pa so vzdržale pritisk. Po kratkem času sta oba izmučena nehala od svojega brezuspešnega truda. Grof je zdrsnil na stopnjice, Toni pa se je zamišljeno praskal za ušesom. Porabila sta zadnjo voščeno svečko in sedela v popolni temi. Wolkenstein je zastokal: »Toni, povem ti, da imam silen strah radi Lore. Nama ne morejo kaj posebnega storiti, ker se lahko braniva. Toda Lora! Na to nečem niti misliti!«

»Gospod grof, ne smete biti hud, toda nama gre preje za vrat, kakor pa gospodični. Gospodična se lahko še reši, midva pa sva ujeta!«

»Ali ni nobenega izhoda, Toni?«

»Treba bo stvar premisliti, gospod grof. Prava sramota bi bila, ako bi tu obtičala, kakor lisjak v pasti. Na vsak način se morava rešiti.« Še enkrat je preiskal težko železna vrata, ki jih je preje poskusil dvigniti iz osi, in je nato radostno zaklical:

Če se ne motim, sem stvari že na sledu, gospod grof. Ključavnica je najnavadnejše vrste. Iz par patron vzemiva krogle in nasuiva v ključavnico smodnika, kolikor ga gre v njo. Eksplozija razbije pero in midva lahko z nožem potisneva nazaj zapah. Lopovi se bodo čudili, kako sva utekla iz pasti.«

Ko je še živahno razkladal svoj načrt, je potegnil iz žepa škatljico patron in je z žepnim nožem odstranil iz nabojev krogle, smodnik pa je s previdnostjo vsul v vžigalnično škatljo. Ducat patron je zadostovalo, da je bila s smodnikom napolnjena vša škatlja. Nato je poskušal vsuti smodnik v ključavnico, kar je bilo zelo težavno. Končno je bila njegova mina gotova, zato je prosil za vžigalico, da bi to mino zažgal. Toni jo je zaman iskal v svojih žepih. »Nobene vžigalice nimam več, Toni! Vse sem porabil.«

Toni Hofer je vzel v roke enega izmed praznih nabojev, ga potisnil v ključavnico ter skušal z udarcem železnega droga povzročiti eksplozijo. S tretjim udarcel se je posrečilo. Zamolkla detonacija je pretresla obočje. Toni je priskočil in skušal z noževim rezalom odriniti zapah. Zapah se je vdal, pero je bilo zlomljeno. »Hura, gospod grof, ena vrata sva že odprla, druga vrata nama ne bodo več povzročala takšnih težkoč!«

Pobral je zopet železni drog. »Pojdiva sedaj, gospod grof, lepo počasi naprej.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 13 maja 1925.

— **Izročitev odlikovanja.** G. Ivana Zakotnika, dolgoletnega župana in sedanjega gerenta v Zgornji Šiški, je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom sv. Save za njegove velike zasluge na gospodarskem polju v tamošnji občini. Zasluženemu narodnemu borcu, ki se ni nikdar strašil javno kazati svojega narodnega in naprednega mišljenja, izroči častno odlikovanje srezki glavar, dvorni svetnik g. dr. Jos. Ferjančič v soboto 16. t. m. ob 19. v dvorani g. Kavčiča v Zgornji Šiški. Vse občane kakor tudi prijatelje jubilanta vabimo, da se udeleže slavnosti in s svojo prisotnostjo dokažejo, kako visoko cenijo moža, ki je vse svoje moči posvetil javnemu blagru.

— **Prijateljica našega naroda iz Amerike.** Pred dnevi je dospela v Ljubljano gospa Eleanor Ledbetter, knjižničarka slovanskega oddelka javne knjižnice v Clevelandu v Ameriki. Gospa je velika prijateljica Slovanov, zlasti pa našega naroda. V Ljubljani namerava nakupiti za omenjeno knjižnico večje število slovenskih knjig, ki se bodo nato izposojevale našim bratom onkraj oceana. V družbi gospe Copeland, lektorice angleškega jezika na naši univerzi, je napravila več izletov po Sloveniji v želji, da spozna naš narod in naše običaje. V soboto in nedeljo je bila na Golici, kjer je zlasti občudovala nepregledna polja cvetočih narcis. Žal, da ni bilo ugodnega vremena, ker bi sicer dobila še lepše utise. Gospa Ledbetter je gost »Jugoslovenskega društva za proučavanje angleškega jezika«. Nadejamo se, da ji ostane bivanje v naših krajih v najlepšem spominu!

— **Na višji pedagoški šoli v Zagrebu** je imenovan za asistenta dr. Franjo Zgeč, učitelj osnovne šole v Prevaljah.

— **Iz carinske službe.** Imenovani so: za podšefa personalnega odseka v generalni direkciji carin upravnik carinarnice v Bohinjski Bistrici Nikola Vukčević; za kemika 1. kat. v glavni carinarnici v Zagrebu Andrej Grošelj, kemik pri carinarnici v Ljubljani; pri glavni carinarnici v Ljubljani za inšpektorja dosedanji upravnik Jakob Rupelj in upravnik carinarnice v Mariboru Jakob Trost; pri glavni carinarnici v Mariboru za inspektorja dosedanji tajnik carinarnice v Celju Dragomir Rajić.

— **Na Slovenski Narod** so gotovi gospodje, ki jedo vso modrost z veliko žlico in imajo patent na rodoljubnost in poštenost, silno hudi. Ob vsaki priliki stresajo nanj svojo onemogio jezo in se zapletavajo vanj. Privoščimo jim to veselje, ne da bi se nam zdelo vredno reagirati na njihove naranost otroške izpade. Ob »Slovenskem Narodu« so si zlomili zobe že močnejši činitelji, kakor so gospodje Ravnihar, Jelačin in njih maloštevilna kompanija, ki baš sedaj najbolj kriči, ker se pogreza v brezpomembnost in brezmočnost.

— **Davek na fizične delavce.** Pišejo nam: Kakor vsak novi davek, tako je tudi 2% davek na fizične delavce povzročil mnogo razburjenja posebno v tovarnah in sličnih industrijskih podjetjih. Ako pa se more govoriti o kaki krivici, je zadela ista le navadne težake z nizkimi dnevninami, dočim so bolje plačani privatni nameščenci z novim zakonom pridobili. Privatni nameščenci so namreč v bodoče oproščeni dohodnine, zato pa bodo morali plačevati od svojega letnega zaslužka 2 % novega davka in na ta davek odpadajoči izredni državni pribitek in invalidski davek. Tako se je preuredilo s čl. 56. zadnjega proračunskega zakona obdavčenje službenih prejemkov privatnih nameščencev. Novi zakon pa je v toliko pomanjkljiv, oziroma krivičen, ker ne določa davčnega minima, dasi je novi davek le posebna vrsta dohodnine, zato bi morali biti tudi tega davka prosti vsi tisti delavci, ki ne zaslužijo več, kakor rabijo za skromno življenje. — Zato je bilo prav umestno, da je Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani v zadnji seji sprejela predlog zbor. svetnika g. Zadravca, da se obrne na finančno ministrstvo s prošnjo, naj se v pravilnik za izvajanje novega zakona sprejme določba, da so 2% davka oproščeni vsi tisti zasebni nameščenci, ki po dosedanjih predpisih niso plačevali dohodnine. — Odiozna pri tem davku je tudi določba, da morajo delodajalci sami pobirati pri svojih uslužbencih novi davek oziroma jim ga odtrgovati pri tedenskem izplačilu, torej jim je poverjena nekakšna eksekutorska služba.

— **Potni listi za dijake v inozemstvo.** Minister prosvete je izdal naredbo, po kateri se dijakom do 18. leta ne smejo izdajati potni listi v inozemstvo brez ministrovega odobrenja. Tudi je treba voditi za vse izdane potne liste dijakom natančen seznam s pripadajočimi rubrikami: Ime dijaka, za kateri kraj v inozemstvu je bil potni list izdan in v kak namen. To evidenco imajo voditi podrejene šolske oblasti.

— **Ali še nimamo dovolj cerkva?** Pišejo nam: Pred kratkim se je baje osnoval odbor, ki zbira prispevke za zgradbo cerkve na Barju. Stavbni kapital upajo nabrati v treh letih. S to cerkvijo bi štela Ljubljana nič manj kot 14 cerkva. Ali že nimamo več kakor dovolj cerkva v Ljubljani? Ali ni v današnjih težkih časih, ko neštetaja denarja na vseh koncih in krajih, naravnost greh, da se zabijajo ljudski, težko prisluženi novci v neproduktivne stavbe? Porabite ta denar za zgradbo stanovanj ali ga darujte za osuševanje Barja! Pamet, pamet, ljudje božji!

— **Opustitev zasebne ljudske šole.** Poročajo nam: Salezijanski zavod na Rakovniku opusti s koncem tekočega šolskega leta dosedanjo zas. deško ljudsko šolo za zanemarjeno mladino in sicer radi nezadostne materijelne podpore. Z ozirom na to postanejo trije učitelji, ki jih je država plačevala, razpoložljivi.

— **Škof proti nedostojni ženski obleki.** Rimsko - katoliški škof v Kairi je dal s prižnice razglasiti, da bo od 17. t. m. naprej zabranil vstop v cerkev vsaki ženski, ki ne bo »dostojno« oblečena. — Škof je razložil, kakšna mora biti obleka, da je v njegovih očeh dostojna. Pravijo, da zahteva škof dolga do peta segajoča krila, dolge, do pesti segajoče rokave in bluze, ki se zapenjajo pod vratom. To »modo« bodo baje škofje predpisali vsem ženskam za poset cerkva. Baje izda sličen predpis za ženske tudi ljubljanski škof. Ali si bo ženski svet dal predpisavati tako »modo«? Poznamo ženske in vemo, da bodo vsi modni predpisi pobožnih škofov bob ob steno. Sicer pa ali nimajo gospodje cerkveni dostojanstveniki nobenega drugega nujnejšega posla, kakor da se zanimajo za žensko modo? Če se ne motimo, je imel že neki cerkveni oče, ali je bil to sv. Avguštin ali Hijeronim, ne vemo natančno, v isti stvari hude borbe z ženskami, pa je grdo pogorel. Zdi se nam, da tudi sedanji cerkveni dostojanstveniki ne bodo v tem oziru srečnejši.

— **Srečke »Vršačkega zbora«.** Policijsko ravnateljstvo razglaša: Ker je glasom obvestila uprave mesta (policije) Vršac zadruga »Vršački zbor« zaradi nezakonite ustanovitve zabranjena, opozarjamo vse prodajalce srečk Vršačkega zbora, da teh srečk ne prodajajo naprej, marveč jih vpošljejo zgoraj navedeni oblasti; denar od že prodanih srečk naj kupcem vrnejo.

— **Vremenska napoved.** Vremenske opazovalnice napovedujejo za četrtek oblačno, semtertja jasno vreme, nekaj dežja in nekoliko hladneje.

— **Samomor Ljubljančana v Zagrebu?** Kakor javljajo zagrebški listi, je prišel dne 30. aprila v Zagreb dijak na tamošnji akademiji, Stanislav Bezlaj iz Rožne doline pri Ljubljani, da tam položi izpit. Dne 2. maja je zapustil stanovanje branjevca, pri katerem je stanoval, in brez sledu izginil. Ker se deset dni ni javil ne pri domačih, ne pri prijateljih, obstoja resen sum, da se je ponesrečil ali izvršil samomor. Bezlaj je bil zadnje čase zelo melanholičen in življenja sit.

— **Epilog ljubavne tragedije v Novem Sadu.** Včeraj se je pričela pred sodiščem v Novem Sadu razprava proti opernemu pevcu Rusu Mihajlu Grigorijevu, ki je dne 8. novembra 1924 ustrelil Rusa Jurija Mihajlovića - Kolarevskega. Obtoženec je med zaslišavanjem na policiji izjavil, da ni hotel Kolarevskega ubiti, da pa ga je smatral za izmečeka Rusov, bivajočih v Novem Sadu. Kolarevski je prirejal na svojem domu pojedine ter je povabil med drugim tja tudi lepo devojko Slovecko Galino. Omamil jo je ter zlorabil. Zato se je Grigorijev maščeval nad njim. Vse priče so pri razpravi izpovedale v prilog obtožencu. Državni pravdnik dr. Lemajić je zahteval smrtno kazen z ozirom na dejstvo, da je Rus svoje dejanje premišljeno izvršil. Sodišče je obtoženca obsodilo na deset let ječe. Ko so mu prečitali obsodbo, se je Rus nezavesten zgrudil vzklikajoč: »Galina, Galina!«

— **Strašen samomor poročnika.** V Nikšiću si je z nožem prerezal vrat poročnik Zwicer, ki je bil premeščen v Bitolj. Za vzrok dejanja se ne ve.

— **80leten samomorilec.** V Subotici je izvršil samomor 80letni Matija Čukjanović. Skočil je v vodnjak in utonil. Motiv samomora starčka ni znan, verjetno pa je, da je Čukjanović izvršil dejanje radi neozdravljive bolezni.

— **Prijet falzifikator bankovcev.** V Pančevu je policija prijela neko Anko Krčedinčevo, ki je razpečavala ponarejene 1000dinarske bankovce. Pri zaslišavanju je priznala, da ji je dal bankovce bivši policijski agent Djordjević. Policija je vdrla v tega stanovanje in je res tam naletela na stroj za tiskanje ponarejenih bankovcev.

— **Smrtna kosa.** V Laniščah je umrl včeraj popoldne v visoki starosti 86 let g. Jakob Toni. Za nji mžalujejo rodbine Toni, Remec, Bolk in Pogačar. Pogreb se vrši v četrtek 14. t. m. ob 8. zjutraj iz Laniščah št. 9 na pokopališče v Šmarju. Blag mu spomin. — Danes je umrl v starosti 73 let g. Valentin Zeschko, zasebnik iz znane stare ljubljanske rodbine. Pokojnik je bil v Ljubljani splošno znana oseba, v krogu svojih prijateljev in znancev je užival splošen ugled in spoštovanje. Pogreb bo 15. t. m. ob 16 z Erjavčeve ceste št. 4 na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer ga polože v rodbinsko grobnico. Bodi mu ohranjen blag spomin!

— **Dne 1. junija t. l., to je na binkoštni ponedeljek,** praznuje »Prostovoljno gasilno društvo« v Višnji gori 40letnico obstoja društva. Ob tej priliki bode odlikovanih pet ustanovnih članov, ki delujejo že 40 let pri društvu. Obenem bode blagoslovljena nova motorna brizgalna in ob 10. uri bode sv. maša na prostem. Za polovično vožnjo po celi dolenjski železnici je preskrbljeno. Pri vseh vlakih se sprejemajo gostje z društveno godbo. Popoldne ob pol 15. uri preizkušnja nove motorne brizgalne, nato velika vrtna veselica s srečolovom, šaljivo pošto, petjem in prosto zabavo. Preskrbljeno bode za mrzla in gorka jedila in dobro kapljico v lastni režiji. Ker je čisti dobiček namenjen za kritje nove brizgalne, se preplačila hvaležno sprejemajo in prijatelji gasilnega društva vljudno vabijo na slavnost in zabavo.

— 4. **Naš narod** ni imel svojega izraza za testenine, morali smo ga šele ustvariti. Testenine smo imenovani pašta, bigule, makaroni, špageti itd. Prva kranjska tovarna testenin, ki je vpeljala pri nas testenine in pa slovenski izraz »testenine«, naziva svoj izdelek »Pekatete« in sicer po začetnicah svoje tvrdke. Ljudje so se na ta izraz tako navadili, da ga rabijo sploh za testenine. 838/n

— **Darila.** Uprava našega lista je prejela za Društvo slepih« Din 100, katere je daroval g. Filip Supančič mesto venca na krsto pokojnemu g. ing. Cirilu Kochu in Din 200, katere je daroval predsednik deželnega sodišča g. dr. Oton Papež v počaščenje spomina imenovanega; skupaj 300 dinarjev. Vsem darovalcem srčna hvala!

— **Radioprogram za 14. maja.** London (365) in druge angleške postaje: 20 — 23 koncert. Belfast (435): Iphigenia na Taurisu od 19.30 naprej. Zürich (515): 13.30 (klavir), 17 (Hote Bar au Lac), 20.30 (slovanski večer) koncert: (Glinka: Ruslau in Ljudmila, Borodin: Nocturno iz 2. kvarteta, Dvořak: slovanski plesi št. 6 in 8, Wieniawsky: legenda, Rubinstein: Valse Caprice, Čajkowsky: Evgen Onegin, Smetana: Prodana nevesta). Paris - Petit Parisien (345): 20.30, 21.15 koncert. Paris-Radio (1750): 13.30, 20.45 koncert. Bruxelles (265): 20.15, 21.10 konecert. Roma (425): 20.30 »Madame Buterfly«. Warszawa (385): 18—18 koncert. Wien (530): 20 opera »Mignon«. Berlin (505): 11—12.50, 16.30—18. 22.30—24 koncert, 20.30: »Die Geschichte von den sieben Gehenkten«. Breslau (418): 13.05—13.55, 17—18 koncert. Frankfurt (470) in Cassel (288): 16.30—18 koncert, 19 »Die lustigen Weiber von Windsor«, opera. Hamburg (395), Hannover (295) in Bremen (330): 14, 16.30, 18, 20 koncert, potem plesna glasba. Königsberg (463): 17—18, 20—21, 21.15—22.15 koncert. Leipzig (454) in Dresden (292): 20.15 koncert. Münster (410): 16.30—17.30, 21.20 (Goethe) koncert. Stuttgart (443): 17—18.30, 20—21, 21.15—23 koncert. Münster 18.30, 20—21, 21.15—23 koncert. München (485) in Nürnberg (340): 19.45, 22.15 koncert. Mazuran

Kakao Van Kaster!

— **Proti odebelosti** deluje s kolosalnim uspehom samo »Vilfanov čaj«. Dobiva se v vseh lekarnah in drožerijah. Proizvaja: Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, Prilaz 71.

— **Slovenski penzion Triglav v Cirkvenici** bo letos omogočil mnogim, da pohite na sinji Jadran. Dobra hrana in soba dnevno Din 65.—. Lep položaj, odprto celo leto. 89-n

Nogavice in perilo

na izbero, samo potrudite se k popularni in solidni tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana

Iz Ljubljane.

— **Spominska slavnost za Milanom Kvartičem.** Včeraj dopoldne je bila za Milanom Kvartičem, na koroški fronti l. 1919. padlim junakom lepa spominska svečanost na pokopališču pri Sv. Križu, katere so se udeležila razna narodna društva, med drugim »Gosposvetski zvon«, Sokol, Jugoslovenska Matica, Orjuna ter pevsko društvo »Ljubljana«. Navzoč je bil dalje divizijonar general Stojanović. Zadušnici je prisostvovalo tudi lepo število častnikov. Zadušnico je daroval bivši vojni kurat g. Bonač, »Ljubljana pa je nato zapela žalostinki »Vigred« in »Doberdob«. Spominski govor je imel kurat Bonač, ki je v vznešenih besedah poveličeval junaško smrt Kvartića, naglašajoč, da še pride čas, ko bo slovenski narod pozabil na medsebojno politično sovraštvo in bo vstal kakor en mož ter odhitel na Koroško, kjer bo dokončal delo padlin junakov in osvobodil naš zasužnjeni bedni narod izpod tujega robstva. Na grob junaka Kvartića je bilo položenih nato več vencev, nakar je bila spominska svečanost, kateri je prisostvovala tudi pokojnikova mati, zaključena.

— **Vlomilci iz Kranja pripeljani v Ljubljano.** Danes zjutraj so bili pod močno orožniško eskorto prepeljani v Ljubljano znani drzni svedrovci Josip Marušič, Izidor Ciglič in Josip Moravec, ki so bili prijeti pretekli petek v Podgori, kjer so se skrivali pri kočarju Boštjanu Dolinarju. Vlomilci so bili izročeni v zapore deželnega sodišča, kjer se proti njim vodi nadaljna preiskava. Kakor se nam naknadno javlja, prijeta vlomilska trojica, ni izvršila samo vloma v Kranju, temveč tudi v poštni urad v Tržiču, zakaj v kozolcu pri kmetu Dolinarju so se našle tudi klobase, ukradene v Tržiču. Poleg tega pa je trojica osumljena tudi vloma pri tovarnarju Andrettu na Viču, ker sliči način vloma v jekleno »Wertheimerico« poposnoma vlomu v poštno blagajno v Kranju. Vlom pri Andrettu so morali izvršiti najmanj trije moški in je zgoraj omenjena trojica takoj po vlomu na Viču prekoračila italijansko mejo ter vsaj začasno izginila na varno. Kmetu Dolinarju, h kateremu so često zahajali, je menda Marušič pripovedoval, da imajo bogatega strica v Zagrebu in da se pri njem enkrat po Veliki noči zopet oglasijo. Naravno, da so lopovi računali, o Veliki noči izvesti par svedrovskih obiskov ter plen skriti pri Dolinarju. O teku preiskave še poročamo.

— **Za invalide.** Podružnica Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani javlja, da je trafika v Ljubljani, Celovška cesta, nasproti pivovarne Union, takoj za oddati. Na razpolago je tudi nanovo ustanovljena trafika v Spodnji Šiški, Knezova ulica 121. Reflektanti, ki razpolagajo s primernim lokalom in kapitalom, naj se takoj zglase v podružnični pisarni, Šentpeterska vojašnica, levo, vrata št. 3. — Odbor. 980n

— **Orjuna Sv. Jakob-Trnovo ima** v četrtek, 14. t. m., ob 8. uri plenarni sestanek pri Lozarju, Rožna ulica 15, z dnevnim redom: Udeležba na kongresu v Beogradu. Vabimo tudi nam naklonjeno občinstvo. — Odbor. 979-n

— **»Jurjevanje«.** Vsled slabega vremena pretečene nedelje se »Jurjevanje« na Ljubljanskem gradu nadaljuje v nedeljo, 17. t. m. Torej rodoljubi!!! 976/n

—Našel se je svilen moški dežnik v noči od sobote na nedeljo v frančiškanski ulici. Kje se dobi, pove uredništvo »Slov. Naroda«.

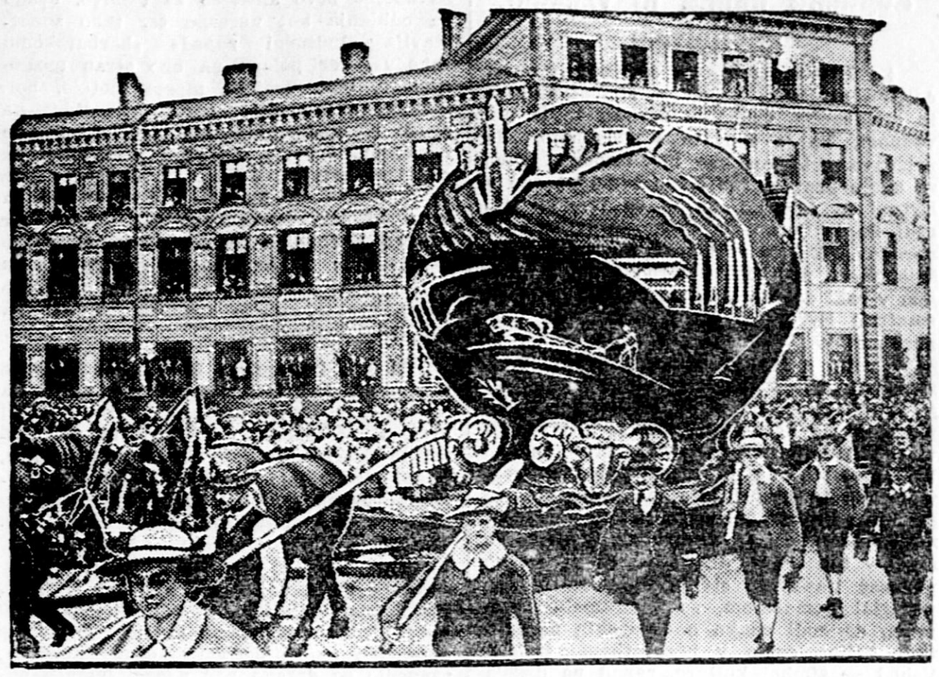

POVORKA V MONAKOVEM povodom otvoritve novega muzeja. — V svečanem sprevodu nosijo originalni globus, na katerem so izrezljani mostovi, železnice, egiptovske piramide, monakovska nunska cerkev in model krasnega nemškega muzeja.

Prva veselica s plesom v letošnji poletni seziji se vrši v hotelu »Tivoli« 17. maja o priliki pl. tombole ob 17. uri. Svira Muzika Dravske divizije. Več sledi.

— **Mesto venca** na grob pokojnega dobrega prijatelja g. stavb. nadsvetnika Cirila Kocha darujeta Fran in Roza Krapeš, kavarna in restavracija »Zvezda«, 100 Din za vojake, oslepele v vojni.

Kupite Izar

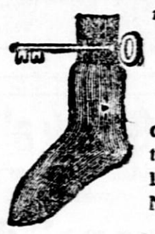

nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

da se prepričate, kako en par traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnah. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene. 93-a V

Iz Celja.

—c **Iz seje celjskega občinskega sveta** dne 11. maja. Razpravljalo se je o sledečih zadevah: Personalni odsek: Magistratnim slugom in šolskemu slugi osnovne šole se sklene nabaviti službena obleka. Upokoji se s polno pokojnino magistratni sluga Zdonc. Vdovi po umrlem gledališkem mojstru Rupprichu se dovoli izredna pokojnina mesečnih Din 250 do preklica. Doslej še neprevedeni mestni uradniki, ki so bili že definitivni, se v smislu nove službene pragmatike prevedejo v redni stalež nameščencev. — Finančni in gospodarski odsek: Veliki župane mariborske oblasti je odobril mestni proračun, izvzemši doklade na cestarino, katera se sme pobirati v onem obsegu, kakor leta 1924. Kot nadomestilo za izpad te proračunske postavke bi pa dovolil veliki župan povišanje trošarine na točenje alkoholnih pijač. Z dvorazredno državno trgovsko šolo se sklene 10letna najemna pogodba za šolske prostore. Z vojnim erarjem se že obstoječe najemne pogodbe podaljšajo do 31. decembra 1925 v dosedanji višini. Prošnji gremija trgovcev v Celju glede pavšaliranja davka na žganje se ugodi. Nemški Schulverein je imel vknjiženih na zgradbi osnovne šole 100.000 kron. Sklene se ta dolg plačati v smislu dogovora med našo državo in Avstrijo. Po tem dogovoru plača mestna občina za ta dolg Din 8000. — V mestnih kopališčih se dovolijo za leto 1925. dosedanje cene. Pri mestnem ekonomatu se je pričelo z reduciranjem. Mestna občina je vojnemu erarju ponudila kot nadomestilo za Glazijo za vojaške vežbe svet na Lanovžu, kjer so bile vojaške barake. Vojna uprava pravi, da zemljišča v tem stanju, kakor se nahaja sedaj, ne more rabiti. Sklene se, da se dobavi stara pogodba med mestno občino in avstrijskim vojnim erarjem, da se ugotovijo dolžnosti vojnega erarja, ki je prevzel barake, ni pa postavil zemljišča v prejšnji stan. Za reklamne slike in popis Celja se dovoli v reviji »The Central Europeau Review« Din 5000. — Stavbni odsek: Trgovski zadrugi »Lloyda« se da v najem potreben prostor med kolodvorom in Celjskim domom v svrho zgraditve podzemskega rezervoarja za bencin za avtomobile. — Občinska podjetja: Mestna občina je stopila v pogajanja s Falo radi dobave električnega toka. Pogajanja s Falo se nadaljujejo, določi se 10letna pogodbena maksimalna doba. Novih investicij ni. O zadevi se je vršila obširna debata. Razpravljalo se je še o nekaterih drugih zadevah, nakar je bila seja zaključena ob 23. uri.

—c **Velika povodenj v celjskem okraju.** Radi velikih nalivov zadnjih dnih so vse vode v celjskem okatju, Savina, Voglajna in drugi pritoki, prestopili svoje struge ter se razlili po poljih in travnikih. Savina je vdrla tudi v gornji del mestnega vrta ter napravila občutno škodo. Vasi okrog Celja, Zavodna, del Gaberja, Čret, Ostrožno in druge so bile v torek zjutraj pod vodo. V mestu je vdrla voda v kleti in stala ponekod po dva metra visoko. Voda je vdrla v mesto tudi pod Rebenschegovim viaduktom. Nad Bregom se je vdrl plaz z Miklavževega hriba in so hiše v resni nevarnosti. Pot v vasi Zagrad, ki pelje na Stari grad, je voda razdrla. Škoda, ki jo je voda napravila okrog Celja po poljih in travnikih, je ogromna.

Iz Maribora.

—m **Državna borza dela v Mariboru.** V času od 3. do 9. maja je bilo na državni borzi dela v Mariboru razpisanih 119 prostih službenih mest, 210 oseb je iskalo dela, v 41 slučajih je borza posredovala z uspehom. — Brezposelnost je zlasti med moškimi zelo velika.

—m **Neurje nad Dravsko dolino.** Snoči je nastala nad Dravsko dolino strahovita nevihta, treskalo in grmelo je kakor na sodni dan in dež je lil v potokih. V gornji Dravski dolini so vsled silnih nalivov hudourniki narastli v divje potoke, ki so valeč se s hribov rušili med potjo drevje, mostove in valili cele skale navzdol. V Mežici ter pri Guštanju je popolnoma raztrgana državna cesta, ogrožen pa je tudi železniški tir in je promet na tej progi zelo otežkočen. Veliko škodo je nevihta povzročila tudi v doljni Dravski dolini, kjer je odneslo deloma izpodjelo zasebno železnico ing. Lenarčiča, ki vodi iz Brezdna v Suhi dol. Težko je bila poškodovana tudi žaga posestnika Pupaherja v Brezdnu. Nevihte so tudi grugje povzročile občutno škodo.

Vsem, ki hočejo dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo

Kolinsko cikorijo. 60 T

Gospodarstvo

—g **Projekt novih carinskih tarifov.** V generalni direkciji carin je izdelan načrt novih carinskih tarifov, ki stopi baje v veljavo še ta mesec. V primeri s prvotnim načrtom se je v novem načrtu marsikaj spremenilo.

—g **Narodna banka.** Dr. Novaković je dal zastopnikom tiska o aktuelnih vprašanjih Narodne banke te-le informacije: Seja glavnega odbora z dnevnim redom, referat o sezonskih kreditih je bila včeraj 12. t. m. Revizija kreditov bo končana v maju. Glede zvišanja obrestne mere doslej še ni padla definitivna odločitev. Z maksimiranjem obrestne mere se ne smemo prenagliti. Denarna kriza polagoma pojema. Obenem imajo naši denarni zavodi zdaj več obratnih sredstev, nego lani. Če se razmere splošno zboljšajo, bo rešeno vprašanje maksimiranja obrestne mere avtomatično kot naravna posledica celokupnega stanja.

— g **Pravico trgovine z valutami** je odvzelo finančno ministrstvo Milanu Štubelju odnosno menjalnici »Štubelj« v Ljubljani.

—g **Stanje hranilnih vlog.** Finančna delegacija objavlja, da izide »Izkaz o stanju hranilnih vlog (po knjižicah in v tekočih računih) pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za I. četrtletje 1925 v eni prihodnjih številk Uradnega lista.

—g **Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Ljubljani sprejema do 16. maja t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg pralnega mila. — Dne 6. junija t. l. se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 4000 ton angleškega premoga; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave bakrenih peči; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave delov za plinsko razsvetljavo ter glede dobave asfalta, katrana in katranovega papirja. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Sport

— **Sturm, Gradec : Ilirija.** V soboto ob 17.30 in v nedeljo ob 15. uri odigra Ilirija dve važni mednarodni tekmi. Protivnik ji je graški prvak Sturm, v katerem naleti na jako močno, prvorazredno avstrijsko moštvo. Sturmu se splošno priznava enakovrednost z dunajskim profesijonalnim I. razredom, običajno stoji večina njegovih igračev v reprezentančnem moštvu Gradca oziroma Štajerske. 978-n

Zapadna nauka in vzhodni misticizem

Za Evropejca sta ta dva pojma opredeljena antiteza: zapad — simbol kulture in civilizacije, vzhod — barbarstvo in nevednost. To je zanj tako nedvomno, da priznava celo sodobno mednarodno pravo za svoje pravomočne člane samo narode v Evropi in Ameriki, dočim so vzhodni narodi še izključeni iz kroga »civiliziranih narodov«. Da se reši tega mučnega položaja, mora neevropski narod samo z orožjem v roki dokazati, da ne dovoli, da bi ga smatrali Evropejci za objekt svojih eksperimentov. Tako je bilo z Japonsko, ki je v vojni z Rusijo pokazala svojo moč. Narodu, ki je zmagal, priznajo potem, da je »civiliziran«. Če pride civilizirani Evropejec, ki ne pozna niti jezika, niti zgodovine vzhodnih narodov, v te kraje, se še bolj prepriča, da je njegova sodba pravilna. Za to prepričanje mu zadostuje, če primerja krasne evropske hotele s umazanimi postajališči karavan v Aziji. Ali če se mudi v teh krajih dlje časa, če ni preveč ponosen na svojo civilizacijo, da bi se približal domačinom, se kaj kmalu prepriča, da sodi enako o evropskih narodih tudi Azijat, samo v nasprotnem zmislu. Vzhod — simbol kulture, zapad pa dežela nevednosti, »beli barbari«. Evropejec se še bolj čudi, ko se prepriča, da sodijo tako o Evropi ne le tisti, ki niso nikoli stopili na evropska tla, temveč tudi vsi oni, ki so videli evropski komfort in celo končali študije na evropski univerzi.

Ko se Evropejec povrne iz Azije, pripoveduje o tem kurijozu, in poslušalci se mu zaničljivo posmehujejo. Mar ni očividna veličina evropske kulture v primeri s kulturnim siromaštvom Azije? Na čem bazira ta nesporazum? Vzhod in zapad si nasprotujeta ne le v tem, kar imenuje Evropejec »kultura« in »barbarstvo«, nego tudi v drugem oziru. »Sanjavi vzhod« — »marljivi, delovni zapad«, — »mrtva Azija, pravljice o »Šeherezadi« — »sijajna naučna odkritja«. Ali trezen Evropejec se za ta problem ne zanima, ker se mu zdi vreden kvečjemu pesnika. Poezija je resnemu človeku samo v zabavo, ni mu pa neobhodno potrebna. In baš v tem tiči obojestranski nesporazum. Dočim smatra Evropejec prvo antitezo za osnovo, drugo pa odklanja kot neresno ter tako zoperstavlja »kulturni zapad« »barbarskemu vzhodu«, ker polaga na eno stran močno armado, lepo urejena mesta, hotele, bolnišnice, avtomobile, aeroplane itd., na drugo pa nedisciplinirane čete, primitivne naselbine, derviše, nevedne zdravnike in sodnike, smatra Azijat to »kulturo« za prikladnejšo in človeštvu potrebnejšo in se torej drži druge antiteze. Vse, kar smatra Evropejec za nereelno, mrtvo in fantastično, je Azijatu reelno, baza, na kateri sloni evropska kultura — materijalizem, praktičnost in znanost se mu pa zdi »belo barbarstvo«.

In kdo ima prav? Resnica je bržkone v sredini. Vse življenje Evrope, zlasti pa zadnja leta, se morajo zdeti Azijatu nekaj divjega, strašnega, neumnega in popomoma tujega znanosti. Z vihrajočimi prapori, pijani slavohlepja in vladoželjnosti, so evropski narodi umirali za domovino in se medsebojno pobijali v blagor očetnjave. Matere so blagoslavljale svoje sinove, množice so jih spremljale s petjem in godbo v smrt, oni pa so odhajali na bojišča smelo, ubijali so in umirali. Toda čemu? Kar se je nekaj utrgalo. Borci za domovino so se ustrašili drug drugega, razpadle so države pod udarci lastnih podivjanih sinov. Obočevanje se je umaknilo mržnji, navdušenje se je spremenilo v zlobo. Množice so vrgle proč stare ideale: domovino, državo, slavo in moč, planile so si globoko v lase, sinovi iste matere so se začeli klati. Brat je šel na brata, sin na očeta. V novem, še bolj krvavem mestu padajo stari bogovi, nad milijoni človeških trupel in ogromnimi kupi kosti pa vstaja nov Moloh, ki išče novih žrtev in krvi. Kri se preliva. V čigavem imenu? V imenu one elementarne sile, ki je zadnje stoletje zgrabila s svojimi krvavimi kremplji okrvavljeno in izmučeno Evropo. V imenu materijalizma. Bogovi so postali v zadnjem stoletju zlato in železo in pred tem novim božanstvom se valjajo vse kreature v prahu. To božanstvo je iz zemlje in kruha. V blesku zlata, srebra in železa je to strašilo zasenčilo ljudem oči, brezdušni materijalizem je postal bistvo vseh idealov. Materijalizem je dal iluzijo moralnega razvoja in znanstvenih uspehov, sijajna misel pa iluzijo duhovne kulture. Samo iluzijo.

Človek bi mislil, da vodi materijalizem s svojo železno roko narode k vrhuncu prosvetne sreče, k največji človeški kulturi, toda nekaj se je zrušilo in obenem s tem so padli zakoni, zmajala se je 2000-letna kultura z naučnimi odkritji in sijajno filozofijo, vse se podira, barbari 20. stoletja se pa čudijo temu razdejanju. — Zmagoslavni materijalizem vidi srečo samo v sitem želodcu in potolaženih nizkotnih strasteh. Nič več ni iluzij, morale in duha, vse je samo zemlja in kruh.

Vsakega človeka, ki ima v sebi vsaj iskrico duhovnega čuta, je groza perspektive, da pade na nivo živalskega obstanka. Eni si še vedno prizadevajo obdržati zlato in železo za nove materijalistične iluzije, drugi pa vidijo, da je zlato in železo tudi zemlja, tudi prah, in bi radi proč od materijalnih bogov k živemu Bogu. Nekje daleč v globini stoletij se komaj bleščí zvezda-vodnica, ki obseva že davno zavrženo in pozabljeno pot. To je pot vere v človeka kot razumno bitje, v njegov namen na zemlji, ki ni istoveten z gonjo za bogastvom in slavo. Pot vere in intuicije je pot nerazsodne naivne tolpe, pot asketov in svetnikov — tako pravi materijalizem.

Mi pa, ki se smejemo z Voltairjevim smehom, ki motrimo svet s slepimi očmi Büchnerja, ki se zgražamo skupaj s Hartmannom in Schopenhauerjem, smo našli koncem koncev svoj ideal v Nietzschevem »čudovitem tigru«. Mi, ki smo vdihavali rezultate dela mnogih, premnogih rodov in zaželi Evropo s krvjo neštetih bratov v preziranju truda in krvi, smo prišli do strašne meje. še en korak in zgoditi se mora nekaj groznega. V tej smeri, kakor Voltair, Büchner in Nietzsche, so delovali tudi drugi, n. pr. Marks, Engels itd. Ti možje so masam siloma odprli oči in mase so se satansko zarežale, ko so spoznale svojo fizično moč. V svojem satanskem smehu so podrle cerkve in oltarje. »Čudovitega tigra« so obkolili podivjani, lačni volkovi . . .

Zaman je vse prizadevanje njegovih železnih krempljev. Volkov je mnogo. Že nosi njegovo zlato kožo veter na vse strani, še nekaj let, pa ostanejo na zemlji samo volkovi, pa ne bo drugega ideala, razen — homo homini lupus. Ali bo dolgo trajala na zemlji doba volčjega življenja v človeški družbi? Morebiti jo nadomesti še strašnejša oblika materijalizma. Toda tako ali drugače, pred nami stoji vprašanje, ali da se vrnemo nazaj, na pot že davno zavržne vere v človeškega duha, ali pa da si poiščemo novo pot, nov izhod. In taka pot, dasi stara kot svet, je tu. To je pot zagonetnega spoznanja in znanosti. Seve ne ona znanost, ki se smatra na svojem zmagovitem pohodu za zmagovalko narave, ki je zgradila nebotičnike in druge moderne naprave, nego ona, ki še vedno stoji kot pozitivna znanost, razorožena in slepa, pred temeljno in zanjo nedostopno nalogo — pred rešitvijo problema, kaj je notranje bistvo tvarine, o čigar svojstvu ve mnogo. Ta znanost ni našla Boga v retorti in mora priznati, da visi njena veličastna stavba v zraku, da je brez fundamenta, ker je naših pet čutov premalo za opredelitev tega fundamenta.

In prav imajo vzhodni narodi, če se jim zdi Evropejec smešen v svoji kulturni veličini, v samozavesti in ponosu na svojo naučno civilizacijo, ki ima za osnovo ateizem. Zakaj mislite, vi Evropejci, — je dejal neki indijski učenjak — da moramo mi poslušati vas in živeti po vaših teorijah, ki jih sami dnevno menjate, torej sami dobro ne razumete? Vi, Evropejci, ste se štiri leta pobijali, zalili ste Evropo s krvjo, uničili ste milijone najboljših ljudi, do tal ste podrli divna mesta, v pustinje ste spremenili cvetoče kraje. In dasi ste že spremenili svojo »civilizirano« Evropo v grobnico, se še vedno kolijete, pobijate in sovražite. Nam so nerazumljivi vaši nacijonalni prepiri, za nas ste vsi beli in mi ne vidimo bistvene razlike med Angležem, Nemcem, Francozom itd. Mi se ne moremo načuditi zlobnemu iztrebljanju, ki ga dirigirajo vaše »kulturne« »naučne« teorije. Niti Lenin, niti Tolstoj, niti Wells ni dal človeštvu nič novega, vse to nam je že davno znano.

Saj ni Lenin doumel zmisla življenja in smrti, saj je ta najvišji zmisel življenja že davno znan vsakemu našemu siromaku. Kaj nam morejo dati Evropejci novega, razen teorije o grobem materijalizmu. In dočim v nekaterih belokožcih še tli iskrica duhovnega življenja, dočim skušajo nekateri na ta ali oni način zoperstaviti materijalizmu duhovno plat življenja kot edino mogočno sredstvo za relativni mir v Evropi, odklanjajo komunisti vsako duhovno vrednoto v imenu istega materijalizda. In vaša majhna, mrzla in vlažna Evropa se nam zdi kot mizerna kletka, v kateri se brez konca in kraja pobijajo zlobni in malenkostni intriganti, ki ne razumejo divnega zmisla življenja. Ostane nam samo ena pot, da namreč nauka prizna silo višje duhovne oblasti, da se človeštvo ukloni največji zapovedi o vsemirni ljubezni.

Bofrl si ostrbé za svoje birmance in zase
elegantne obleke
pri tvrdki **Ložar & Bizjak** Ljubljana
Sv. PETRA CESTA 20 136

Proces proti moricu Ledererju

Včeraj zjutraj se je v Budimpešti pričel pred vojaškim sodiščem proces proti nadporočniku Ledererju, ki je pred tremi meseci umoril prekajevalca Kodelko, pri čemer mu je pomagala njegova žena. — Truplo umorjenega je nato oropal, razsekal in posamne dele vrgel v Donavo. Obtoženca, ki je bil oblečen v civilno, temnomodro obleko, na glavi trd klobuk, so ob 10. pripeljali v sodno dvorano.

V splošno presenečenje celega sodnega dvora in navzočih 40 oseb — izdano je bilo samo omejeno število vstopnic — je Lederer med zaslševanjem na vsa vprašanja izjavil, **da se ne spominja ničesar in da ničesar ne vé.** Na vprašanje predsednika, kdaj in kako se je seznanil s Kodelko, je lakonično odvrnil: »Se ne spominjam.«

Ledererjev zagovornik je nato stavil senatu predlog, da se razprava prelož i v svrho preiskave duševnega razpoloženja. Sodišče bo kasneje napram temu predlogu zavzelo svoje stališče. Razprava se nadaljuje.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Krapinske Toplice

poleg Zagreba zdravijo: **protin, revmatizem, išias, ženske bolezni** itd. Stalna vojna glasba, električna razsvetljava, kino, lastna radijska postaja ter druge zabave. Izven glavne sezone znatni popusti na cenah. — Pojasnila daje brezplačno
kopališčna uprava **Krapinske Toplice.** 1055

Vsled preureditve se cenó proda kompletna naprava za električno luč

obstoječa iz bencinovega motorja 3 HP, 1 generatorja (Dynamo) 1 HP in 1 deske stikalnice z volt amperometrom in potrebnimi stikali in varovali. Eventualno se proda vsako posebej.
Istotam se KUPI dobro ohranjen dvetonski tovorni in lažji **avtomobil.**
Ponudbe pod: „ELEKTRO-AVTO/1444" na upravo Slovenskega Naroda.

Razširjajte „Slov. Narod"!

Retka prilika!

Usled preinačenja poduzeća prodaju se strojevi koji su samo 6 mjesci bili u potrebi.

1 moderni motor na sisaći plin, 16 HP	Din	35.000.—
1 vazdušni čekić sa čekićom od 50 kg marka «Baische»	»	30.000.—
1 Esauter-presa sa pritiskom 10.000 kilograma (54 × 30 cm astal, 20 cm kub.)	»	15.000.—
3 velika stroja za tkanje žice, sa 3 prenosam 6 m klupe kompletno à 8000.—	»	24.000.—
1 manji stroj za tkanje žica sa 6 m klupe	»	5.000.—
1 Kuppov stroj za talasasto tkanje (Gekupptes Geflecht) montirano na klupi	»	10.000.—
4 stroja za tkanje madrace, sa klupom, kompletni à Din 4.000.—	»	16.000.—

Svi strojevi se razumeju sa šajbnama za kajiševe i pripadajućim alatom, ab tvornica Novisad. Strojevi prodaju i svaki posebno, pored odgovarajuće podloge, i na otplatu ab tvornice Novisad. — Pobliže objašnjenja daje

Josip Fuchs, Novisad, Jermenska ul. 3.

„Opeka"
porovvstne zidake priporoča opekarna
„Emona" d. d.
v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pisarna v Pražakovi ulici 3, pritličje.

J. Stjepušin = Sisak =

preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala. 21 L

Robert Smielowski
arhitekt 47
in mestni stavbenik
Rimska cesta 2
izvršuje načrte in proračune, prevzema stavbna dela vseh vrst, kakor tudi presojevanja in cenitve vsakovrstnih posestev pod solidnimi in najugodnejšimi pogoji.
Zidna opeka
od lastne opekarne na Viču, priznana kot najboljša kakovost, in od skladišča, Opekarska cesta 18 po najnižji dnevni ceni.

M. KRISTOFIČ - BUČAR, Ljubljana, Stari trg 9 v lastni hiši. 101-L
Priporoča krasne **BLUZE** ravno došle najnovejšega kroja.
BIRMANSKE in druge OBLEKICE, PLAŠČKE. Velika izbira. Cene zmerne.

✝

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je umrl naš predobri oče in stari oče, gospod

Jakob Toni

včeraj, dne 12. t. m. ob treh popoludne po daljšem bolehanju, previden s sv. zahramenti, v 86. letu svoje starosti.

Pogreb predragega pokojnika bo v četrtek, dne 14. t. m ob 8. zjutraj iz hiše žalosti v Lanišah št. 9 na pokopališče v Šmarju.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi v Šmarju.

Lanišče, dne 12. maja 1925.

Globoko žalujoče rodbine:
Toni, Remec, Bolk, Pogačar.

1440

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10

Službe

Sprejme se dobro izurjen **krojaški pomočnik** — *Klimanek, Šelenburgova ulica 6.* 1431

Sprejme se dobrega **mehanik** za motorje in avtomobile. — «Tribuna», tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Karlovska cesta 4, Ljubljana. 1430

Učenca sprejmem takoj v trgovino z železnino, starega 14 let in ki je dovršil osnovno šolo z dobrim uspehom. — Fran Gustin, Metlika 1413

Nadmlinar traži mesto po mogućnosti u eksportnom mlinu. Prvoklasni stručnjak, mlinarsko u svakoj grani sa stručnim znanjem, i praksom vlada; event. bi uzeo mlin pod zakup, ev. preuzima kao tehnički putnik jedno preduzeća za gradnju mlinova, ili mjesto kao nadmlinar za finu meljaru ili nadmašinista. Preuzima i uredstavljenje zanemarenih mlinova. Mjesto bi mogao prestupiti 1. juna o. g. — Pavle Olah, Novisad, Njemačka ulica 13. 1437

Učenca sprejmem v trgovino z mešanim blagom. — Ivan Rahne, Selo-Moste št. 33. 1433

Šofer avto-mehanik, vešč vseh popravil, želi premeniti službo. — Dopise se pod «Mehanik/1435» na upravo «Slov. Naroda».

Knjigovodkinja in korespondentinja, z dolgoletno prakso — išče mesta. — Gre tudi izven Ljubljane. — Ponudbe se prosi pod «Dobra moč 1434» na upravo »Slovenskega Naroda».

Prodam

Vrtne stole prodaja najceneje Rožmanc & Komp., Ljubljana, Mirje 4. 78/L

Gasilna društva! Prostovoljno gasilno društvo v Višnji gori proda radi nabave nove motorne brizgalne — *ročno brizgalno,* četverokolno, močno, s pogonom 50 m visočine Cena po dogovoru; zelo primerna. Naogled vsaki dan pri društvu v Višnji gori. Odda se tudi na poskušnjo 1450

Čevlje (pomladanske), platnene, prvovrstne kakovosti — moderne fazone — po Din 100.— za par dobite v trgovini čevljev, Krekov trg 10/I. 1442

V zlato vrednost naložiš denar in milijonar postaneš prej ali slej, ako kupiš *turške srečke.* Vsaka zadene. — Pismo pod «Izguba nemogoča 1374» na upravo »Slov. Naroda«

Kupim

Drva za kurjavo, bukova in hrastova ter BUKOVO OGLJE, vilano, Ia, kupimo. — Navedite starost drv, količino, rok dobave, franko vagon meja, za plačilo potom akreditiva. — *Kmetijsko-trgovsko društvo,* Trieste, via Raffineria 4. 1342

Antikvitete (starine) in tudi cele zapuščine — kupujem po najvišjih cenah. — Ponudbe z natančnim opisom predmetov in označko cene je nasloviti na: Julij pl. Huebmershofen-Silbernagl, Ilica 131 a, Zagreb. 1438

Razno

Otroški vozički dvokolesa, motorji, pneumatika — najceneje. — Sprejemajo se vsa popravila. Prodaja na obroke; ceniki franko. — «TRIBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 107/L

Pristni, naravni **malinovec** z najboljšim sladkorjem vkuhan — v steklenicah in sodčkih — na *drobno in veliko* — nudi Lekarna *dr. G. Piccoli, Ljubljana.* 108/L

Pri Peričniku se otvori v nedeljo dne 17. maja Cuznarjeva koča. — Na razpolago bodo vedno mrzla jedila, čaj in druge pijače po zmerno nizkih cenah. 1441

Vrtnice visokostebelne, priznano lepih vrst, kakor tudi *vrtnice-plezalke* in *vrtnice-žalujke* — nudi ceni. občinstvu *Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3.* — Naročila se sprejemajo tudi v cvetličnem paviljonu pri Frančiškanskem mostu 1439

Najceneje se podpletajo raznovrstne *nogavice* — Pred Škofijo 1/I. 60/L

Predtiskanje ročnih del najmodernejših vzorcev po izvanredno nizkih cenah. — Pred Škofijo 1/I. 61/L

Tršljikovo lubje lapuh, ovčjakovo lubje, srčno moč, podleskovo seme itd — *kupuje V. H. Rohrmann, Ljubljana,* Sv. Petra nasip 27 (za vodo). 1423

Tko traži odmor tome naitoplije se preporuča Hotel i Pension «Roka...» *na Jadranskom moru* — Selce Hrvatsko primorje kod Cerkvenice. Pišite po prospekt, koji Vama kretom pošte šalje vlasnik A. Beran 1426

Pri »Solncu« za vodo! *K. Widmayer* Perilo za gospe, gospode in otroke. Vsa oprava novorojenčke. Venčne za neveste in birmanke. — *Edina* zaloga abtahov (peče). Kravate, nogavice, rokavice, oblekce za otroke itd. Tovarniška zaloga vseh vrst pletenega blaga. Vsakovrstne jopice in jumperji en gros — en detail! 83/L

Modni salon Minka Horvat
LJUBLJANA **Stari trg 21**
ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamnike in klobuke. — Zalni klobuki vedno v zalogi
Popravila se sprejemajo 93 L

Birmanska darila:
zlatnino, srebrnino in ure po najnižjih cenah pri staroznani tvrdki
Ivan Somnitz
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 15 1433

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
v Ljubljani, Mestni trg štev. 6
ker ima že nad
11,000.000 Din jamstvene glavnice.
Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje
najugodneje.
Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje le proti polni varnosti na vknjižbo in proti poroštvu.
Telefon štev. 9. 23 L Telefon štev. 9

PRODAJA MLINA I STRUGARE.
Na osnovi rešenja vanrednog zbora akcionara Ujedinjenih Industrija A. D. i odobrenja Gospodina Ministra Trgovine i Industrije Broj 5536 od 14. prošlog meseca objavljujemo, da prodajemo društveno imanje sa industriskim postrojenjima Mlinom i Strugarom u Lazarevcu — Šopiću kraj železničke stanice Lazarevac iz slobodne ruke. — Za uslove i ostala obaveštenja obratiti se Tehničkom Preduzeću „Razvitak" inž. Dr. g. D. Šćanski i Komp. Beograd, Kralja Aleksandra ul. br. 10. u dvorištu levo.
1416 **Likvidacioni odbor.**

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«